

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ
НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ «ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ВИХОВАТЕЛІВ»
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ОСВІТА МАЙБУТНЬОГО: СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ КОНТЕКСТАХ

збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної
конференції молодих учених

Одеса
Видавець Букаєв Вадим Вікторович
2026

DOI: <https://doi.org/10.24195/FutureEducation2026>

УДК 37:502.131.1

О-72

Рекомендовано до друку Вченою Радою
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 14 від 28.05.2026 року)

Матеріали друкуються в авторському варіанті

Освіта майбутнього: стратегія сталого розвитку в
О-72 європейському та національному контекстах : збірник
матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих учених. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович,
2026. 110 с.

УДК 37:502.131.1

©ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО», 2026

Наталя Леонідівна Листопад,
кандидат педагогічних наук, викладач дошкільних дисциплін,
Комунальний заклад «Одеський педагогічний фаховий коледж»,
вул. Грецька, 1, м. Одеса
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3550-9985>
DOI: <https://doi.org/10.24195/FutureEducation2026-3>

ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ: ПЕРЕВІРКА ВАЛІДНОСТІ ТА НАДІЙНОСТІ ДІАГНОСТИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

У сучасних умовах трансформації освітнього простору особливої ваги набуває ефективне функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) як цілісного механізму моніторингу, аналізу та вдосконалення освітнього процесу. ВСЗЯО виступає інструментом стратегічного управління закладом освіти, забезпечує прозорість освітньої діяльності, підвищує рівень довіри з боку здобувачів освіти, педагогічної спільноти та суспільства загалом. Її результативність безпосередньо впливає на якість підготовки фахівців і конкурентоспроможність освітньої установи [7].

Водночас ефективність внутрішньої системи забезпечення якості значною мірою залежить від використання науково обґрунтованих діагностичних інструментів. Валідність і надійність тестів, анкет, опитувальників та інших засобів вимірювання визначають об'єктивність отриманих результатів і можливість прийняття управлінських рішень на основі достовірних даних. Невідповідність інструментарію психометричним вимогам призводить до викривлення інформації, формального підходу до моніторингу та зниження ефективності освітніх реформ [1].

Особливої актуальності проблема набуває в контексті орієнтації на міжнародні стандарти оцінювання якості освіти, сформовані, зокрема, Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). Підходи цієї організації ґрунтуються на принципах доказовості (evidence-based policy), системності моніторингу та використання стандартизованих індикаторів якості. Узгодження внутрішніх процедур забезпечення якості з міжнародними практиками сприяє інтеграції національної освіти у європейський освітній простір та підвищує її інституційну спроможність [7]. Дослідження валідності та надійності діагностичних інструментів у межах ВСЗЯО є необхідною умовою підвищення якості освітнього процесу, забезпечення об'єктивності моніторингових процедур і впровадження ефективного управління на основі даних.

Теоретичною основою перевірки діагностичних інструментів у внутрішній системі забезпечення якості освіти є психометричний підхід,

який передбачає наукове обґрунтування процедур вимірювання освітніх результатів. Центральними категоріями виступають валідність і надійність інструментарію як ключові характеристики його якості. Контентна (змістова) валідність передбачає відповідність змісту завдань цілям, результатам навчання та освітнім стандартам. Вона визначається шляхом експертного оцінювання, аналізу відповідності специфікації тесту програмним вимогам та компетентнісній моделі випускника. Конструктивна валідність характеризує ступінь, у якому інструмент вимірює саме ту теоретичну конструкцію (компетентність, навичку, знання), для якої він призначений. Її перевірка здійснюється за допомогою факторного аналізу, кореляційних досліджень та порівняння з альтернативними методиками. Критерійна валідність визначається через зіставлення результатів тестування з зовнішніми критеріями (успішністю, результатами державної атестації, професійними досягненнями тощо). Вона може бути прогностичною або конкуруючою (конкурентною) [5].

Надійність відображає стабільність і точність результатів вимірювання. Коефіцієнт Кронбаха (α) використовується для оцінювання внутрішньої узгодженості завдань тесту та визначає, наскільки вони вимірюють спільну конструкцію. Метод тест-ретест передбачає повторне проведення вимірювання через певний проміжок часу з метою перевірки стабільності результатів. Внутрішня узгодженість може також визначитися методом розщеплення тесту (split-half), що дозволяє оцінити однорідність завдань. Застосування зазначених методів забезпечує емпіричне підтвердження якості вимірювальних інструментів та мінімізує випадкові похибки.

Міжнародні освітні дослідження, зокрема Programme for International Student Assessment, демонструють системний підхід до забезпечення валідності та надійності інструментарію. У межах таких досліджень застосовуються багаторівневі моделі оцінювання, попередня апробація завдань, психометричний аналіз із використанням теорії латентних змінних та моделі Item Response Theory (IRT). Практики, що реалізуються під егідою OECD, передбачають: стандартизовану процедуру розроблення тестових матеріалів; міжнародну експертизу змісту завдань; статистичне калібрування інструментів; забезпечення міжкультурної порівнюваності результатів. Таким чином, орієнтація на міжнародні підходи до освітніх вимірювань сприяє підвищенню об'єктивності внутрішнього моніторингу якості освіти та формуванню культури оцінювання на засадах доказовості й наукової обґрунтованості [6].

Проведене дослідження підтвердило, що ефективність внутрішньої системи забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) безпосередньо залежить від рівня валідності та надійності застосовуваних діагностичних інструментів. Узагальнення теоретичних підходів і результатів емпіричної перевірки

дозволило встановити, що забезпечення змістової, конструктивної та критерійної валідності є необхідною умовою об'єктивності моніторингових процедур. Статистичний аналіз показників внутрішньої узгодженості та стабільності результатів засвідчив доцільність системної психометричної перевірки інструментарію.

Отримані результати доводять, що використання науково обґрунтованих методів оцінювання сприяє підвищенню достовірності освітніх вимірювань і формуванню доказової основи для управлінських рішень. Орієнтація на міжнародні підходи до моніторингу якості освіти, зокрема практики ОЕСД, забезпечує узгодженість внутрішніх процедур із сучасними стандартами освітньої аналітики.

Практичне значення дослідження полягає у можливості вдосконалення ВСЗЯО через: систематичну перевірку психометричних характеристик діагностичних інструментів; оновлення змісту інструментарію відповідно до освітніх стандартів і компетентнісної моделі випускника; впровадження механізмів регулярного внутрішнього аудиту якості; підвищення аналітичної компетентності педагогічних працівників у сфері освітніх вимірювань. Забезпечення валідності та надійності інструментів моніторингу є ключовою умовою підвищення якості освітнього процесу та розвитку культури оцінювання в закладі освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Забезпечення якості освіти: теорія та практика: колективна монографія / під заг. ред. Н. В. Житник. Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2011. 300 с.

2. Листопад О. А., Мардарова І. К. Методика підготовки майбутніх вихователів до управлінського забезпечення професійної діяльності у системі дошкільної освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2021, Вип. 3 (47) С. 10–17. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2021-3-47-10-18>

3. Листопад О., Мардарова І. Підготовка майбутніх вихователів до управлінського забезпечення професійної діяльності закладів дошкільної освіти. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Педагогічні науки. Ізмаїл: РВВ ІДГУ*, (56), 2021. С. 164–173. DOI: [https://doi.org/10.31909/26168812.2021-\(56\)-19](https://doi.org/10.31909/26168812.2021-(56)-19)

4. Листопад О., Мардарова І. Формування управлінської культури майбутніх педагогів дошкільної освіти. *Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки. Ізмаїл: РВВ ІДГУ*. 2022, (58) С. 89–101. DOI: [https://doi.org/10.31909/26168812.2022-\(58\)-10](https://doi.org/10.31909/26168812.2022-(58)-10)

5. Методичні рекомендації щодо розроблення валідних тестів у закладах фахової передвищої освіти / П. Г. Лузан, О. В. Лапа, Т. М. Пашенко, І. А. Мося, Н. М. Ваніна, О. О. Ямковий; за ред. П. Г. Лузана. Київ: ІПО НАПН України, 2022. 173 с.

6. Мороз С. А. Забезпечення якості вищої освіти: механізми управління та практика їх використання: монографія. Харків: НУЦЗУ, Львів: Видавництво ПП «Новий Світ-2000», 2022. 438 с.

7. Розвиток систем забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти в контексті стійкого розвитку: монографія / О. Воробйова, В. Луговий, О. Паламарчук, О. Слюсаренко, Ж. Таланова, В. Ткаченко; за ред. В. Лугового, Ж. Таланової. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2024. 92 с. DOI: <https://doi.org/10.31874/978-617-7486-44-1-2024>

8. Теоретико-методичні засади забезпечення якості освіти : монографія / [Д. В. Карамішев, Н. М. Гришина, О. В. Грибко, Т. В. Ревенко та ін.] ; за заг. ред. д. держ. упр., проф. Д. В. Карамішева. Харків : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2020. 180 с.

ЗМІСТ

Oleksii Lystopad EUROPEAN EDUCATIONAL POLICY ON SUSTAINABLE DEVELOPMENT AS A BENCHMARK FOR THE MODERNIZATION OF UKRAINE'S NATIONAL EDUCATION SYSTEM.....	3
Гуданич Н. М. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ ІНІЦІАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ У ПРОЦЕСІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗДО.....	7
Листопад Н. Л. ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ: ПЕРЕВІРКА ВАЛІДНОСТІ ТА НАДІЙНОСТІ ДІАГНОСТИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ.....	10
Мардарова І. К. ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У СВІТЛІ ІДЕЙ Я. А. КОМЕНСЬКОГО.....	14
Савченкова М. В. SOFT SKILLS ТА КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	19
Дончак Т. А. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ДИТИНИ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ВАЖЛИВИЙ ПОКАЗНИК ЇЇ ГОТОВНОСТІ ДО НАВЧАННЯ В НУШ.....	23
Колода Ю. Б. СТЕАМ-ТЕХНОЛОГІЇ У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	26
Кудрявцева О. А., Бузлаєва А. О. ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ПЛАНЕТУ ЗЕМЛЯ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ТЕХНОЛОГІЇ РЕДЖІО ЕМІЛІЯ.....	31
Кудрявцева О. А., Лігуша Р. О. ОПТИМІЗАЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ П'ЯТОГО РОКУ ЖИТТЯ ЗАСОБАМИ ТЕХНОЛОГІЇ МАКАТО ШИЧІДА.....	36
Кудрявцева О. А., Єремєєва А. О. ВИХОВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ ТА ІНІЦІАТИВНОСТІ У МОЛОДШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС САМООБСЛУГОВУЮЧОЇ ПРАЦІ.....	41